

KOMUNIKAT PRASOWY nr 98/26

Luksemburg, 9 lipca 2026 r.

Wyrok Trybunału w sprawie C-788/24 | Fundusz Anne Frank

Prawa autorskie w Unii a blokowanie geograficzne: utwór, który stał się własnością publiczną może zostać bezpłatnie udostępniony w Internecie w jednym państwie członkowskim, nawet jeśli w innym państwie członkowskim nadal podlega ochronie

Witryna udostępniająca utwór musi, za pomocą „skutecznego” środka technologicznego, uniemożliwić jego przeglądanie przez internautów łączących się z tą witryną z państwa członkowskiego, w którym utwór ten jest chroniony

W czasie okupacji Niderlandów przez nazistowskie Niemcy podczas II wojny światowej Anne Frank była niemiecką nastolatką pochodzenia żydowskiego mieszkającą wraz z rodziną w Amsterdamie (Niderlandy). W latach 1942–1944 opisywała ona w pamiętniku swoje codzienne życie w ukryciu, co stanowi świadectwo Holokaustu. Jej ojciec, Otto Frank, jedyny ocalały członek rodziny, opublikował zapiski córki w 1947 r. Następnie, w 1963 r., założył Fundusz Anne Frank, organizację mającą na celu kontynuowanie społecznego, edukacyjnego i kulturowego dziedzictwa autorki.

Od śmierci Otto Franka Fundusz Anne Frank stał się podmiotem praw autorskich do utworów Anne Frank. W Niderlandach niektóre fragmenty tych utworów pozostają objęte ochroną do 2037 r. Natomiast w wielu innych krajach, w tym w Belgii, prawa autorskie już wygasły, a wspomniane utwory stały się własnością publiczną.

Celem utworzonej w 1957 r. Anne Frank Stichting (Fundacji Anne Frank) jest między innymi konserwacja domu Anne Frank w Amsterdamie oraz rozpowszechnianie ideałów przekazanych światu w *Dzienniku Anne Frank*. We wrześniu 2021 r., z inicjatywy tej Fundacji oraz innych podmiotów¹, udostępniono bezpłatnie w Internecie naukową edycję rękopisów Anne Frank w języku niderlandzkim. Dostęp do tej witryny został jednak ograniczony przez system blokady geograficznej, który uniemożliwia przeglądanie tej witryny z państw, w których rękopisy są chronione prawem autorskim. W 2021 r. Fundacja Anne Frank wystąpiła na drogę sądową o zaprzestanie tego rozpowszechniania.

Sąd najwyższy Niderlandów, do którego sprawa trafiła w ostatniej instancji, skierował pytania prejudycjalne do Trybunału Sprawiedliwości. Sąd krajowy pragnie ustalić, czy prawo Unii² kwalifikuje takie udostępnianie w Internecie jako „publiczne udostępnianie”, w sytuacji gdy niderlandzcy internauci mogą obchodzić blokowanie geograficzne za pomocą wirtualnej sieci prywatnej (VPN) lub podobnej usługi.

W dzisiejszym wyroku Trybunał orzekł, że utwór, który w niektórych państwach członkowskich stał się własnością publiczną, może być publikowany bezpłatnie w witrynie internetowej, nawet jeśli w innym państwie członkowskim pozostaje on objęty ochroną prawa autorskiego. Warunkiem jest jednak to, aby witryna internetowa zawierała środek w postaci blokowania geograficznego mający na celu uniemożliwienie dostępu do tej witryny internautom, którzy przeglądają go z terytorium tego ostatniego państwa członkowskiego. Środek ten, o ile stanowi najnowocześniejszą technologię, można uznać za skuteczny, nawet jeśli można go obchodzić za pomocą VPN lub podobnej usługi.

Trybunał przypomniał, że pojęcie „publicznego udostępniania” łączy w sobie spełnienie dwóch kumulatywnych przesłanek, a mianowicie zaistnienia czynności udostępnienia utworu i udostępnienia tego utworu publiczności.

Jeżeli zaś utwór jest chroniony prawem autorskim jedynie w niektórych państwach członkowskich, podczas gdy stał się on własnością publiczną w innych państwach członkowskich, każda osoba, która zna tę sytuację, a która po raz pierwszy publikuje ten utwór bezpłatnie w witrynie internetowej, musi zadbać o to, by udostępnić ten utwór wyłącznie internautom mogącym przeglądać tę witrynę z państw członkowskich, w których utwór ten stał się własnością publiczną. W przeciwnym razie naruszałaby ona prawo podmiotu praw autorskich do zezwalania na wszelkie publiczne udostępnianie utworu lub do zabrania takiego udostępniania.

Osoba taka musi zatem wprowadzić skuteczne środki technologiczne w celu ograniczenia dostępu do witryny internetowej. Trybunał uznał, że blokowanie geograficzne oparte na najnowocześniejszej technologii stanowi taki skuteczny środek technologiczny, ponieważ nawet jeśli można go obchodzić poprzez korzystanie z VPN, nie utrudnia ono swobodnego i bezpłatnego dostępu do utworu w państwach członkowskich, w których utwór ten stał się własnością publiczną, chroniąc jednocześnie interesy podmiotu praw autorskich w państwach członkowskich, w których utwór ten jest nadal objęty ochroną.

Trybunał wyjaśnił również, że w przypadku publicznego udostępniania utworu wynikającego z faktu, iż blokowanie geograficzne witryny internetowej nie stanowi skutecznego środka technologicznego, odpowiedzialność za to udostępnianie spoczywa na osobie, która umieściła utwór w Internecie, a nie na dostawcy VPN wykorzystanej do obchodzenia tego blokowania.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst i, w stosownym wypadku, streszczenie](#) wyroku są publikowane na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793.

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez [„Europe by Satellite”](#) ☎ (+32) 22964106.

Pozostańmy w kontakcie!

¹ Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (Królewska Niderlandzka Akademia Nauk) oraz Vereniging voor Onderzoek en Ontsluiting van Historische Teksten (Stowarzyszeniem na rzecz Badania i Udostępniania Tekstów Historycznych).

² [Dyrektywa 2001/29/WE](#) Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 maja 2001 r. w sprawie harmonizacji niektórych aspektów praw autorskich i pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym.